

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 6 • luty 2007 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Domy bez barier

Konkurs plastyczny

„Kiedy dzwonię po straż pożarną?”

Fundusze unijne

Świętokrzyskie trzecie w kraju

W numerze

Styczniowy przegląd wydarzeń	3
Domy bez barier	4
Konkurs plastyczny	5
Jak załatwić sprawę w urzędzie	6
Po wyborach samorządowych	6
Więści z urzędu	7
Z Unią na Ty	8
ABC rolnika	8
Sprawdzają autokary	9
Co nowego w oświacie	9
Kulturalny eksport	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto... posłuchać	11
Moje wyprawy z obiektywem	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

Pierwsze oznaki prawdziwej zimy w tym roku. Już na długo przed świtem pracownicy Zakładu Obsługi Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego usuwają zalegający przed budynkiem śnieg. – Zima nigdy nas nie zaskoczy. Nie ma na to żadnych szans – mówią zgodnie.

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Inicjatorem utworzenia w Kielcach Sanktuarium Marszałka J. Piłsudskiego był Władysław Dziadosz, wojewoda kielecki w latach 1934-1939.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje p. **Monika Łuckiewicz**. Serdecznie gratulujemy!

Władysław Dziadosz (1893 – 1980), dr prawa, legionista 5 pułku piechoty, członek Polskiej Organizacji Wojskowej, uczestnik wojny 1920 r. Postanowieniem Prezydenta RP z 3 lipca 1934r. został mianowany wojewodą kieleckim. Ostatni, najdłużej urzędujący w Kielcach wojewoda okresu międzywojennego. Od 1939r. przebywał na emigracji w Londynie.

Z jego to właśnie inicjatywy rozpoczęto w 1936r. prace nad utworzeniem Sanktuarium Józefa Piłsudskiego. Wybór d. pałacu biskupów krakowskich (wówczas siedziby urzędu wojewódzkiego) jako miejsca dla sanktuarium był oczywisty – tu przecież znajdowały się w 1914r. sztab oddziałów oraz kwatera J. Piłsudskiego.

Przedwojenne Sanktuarium J. Piłsudskiego udostępniono 2 października 1938 r. wraz z odsłonięciem Pomnika Czynu Legionowego.

Nasze kolejne pytanie konkursowe to:

W 1926 roku odbył się w Kielcach z udziałem J. Piłsudskiego, V Zjazd Związku Legionistów. Jak nazywał się wojewoda kielecki, który pełnił wówczas swój urząd?

Na odpowiedzi czekamy do 19 lutego 2007 roku, pod numerem telefonu 342 12 32 lub pod adresem poczty elektronicznej anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. (41) 344 29 56, fax: (41) 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. (41) 342 12 44 (Anna Żmudzińska-Salwa
– rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl
Foto na okładce: L. Janiszewski

Skład i łamanie: Studio Full Scan, tel. (41) 344 37 77

Styczniowy przegląd wydarzeń

...

Wojewoda Grzegorz Banaś wziął udział w uroczystości pożegnania żołnierzy udających się na misję pokojową do Bośni i Hercegowiny, która odbyła się w Centrum Szkolenia na Potrzeby Sił Pokojowych w Kielcach. Grupa blisko 200 żołnierzy z 12. Dywizji Zmechanizowanej, 7. Brygady Obrony Wybrzeża ze Słupska oraz jednostki Żandarmerii Wojskowej wyjechała na półroczną misję. W Bośni i Hercegowinie zajmować się będą między innymi dostarczaniem pomocy humanitarnej, patrolowaniem oraz monitorowaniem polskiej strefy stabilizacyjnej. – Dziękuję za pełną oddania służbę, za wytrwałość i wierność wymagającym żołnierskim obowiązkom. Polska Armia jest postrzegana przez sojuszników jako odpowiedzialny i godny zaufania partner. Jesteście nam potrzebni. Dajecie nam poczucie bezpieczeństwa – powiedział wojewoda.

Wojewoda spotkał się z grupą dzieci i młodzieży z Kazachstanu, która przebywała z wizytą w regionie świętokrzyskim na zaproszenie Caritas Diecezji Kieleckiej. Podczas pobytu w gminie Mniów goście uczestniczyli w zajęciach w mniowskiej szkole, a także zwiedzili m. in. Kraków, Święty Krzyż, Opatów, Bałtów, Kałków, Muzeum Narodowe w Kielcach oraz Pałac Biskupów Krakowskich, – Jesteśmy dumni i cieszymy się, że poprzez ten przyjazd, możecie odkryć ciekawostki ziemi świętokrzyskiej, a także zobaczyć wiele innych godnych uwagi miejsc na terenie całej Polski. – mówił podczas spotkania w urzędzie wojewódzkim wojewoda.

...

...

Wojewoda otworzył wystawę prac ukraińskiego malarza Aleksandra Jasina. To pierwsza ekspozycja z cyklu wystaw, które prezentowane będą w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim. – Cieszę się, że pierwsza wystawa składa się z prac człowieka mocno związanego z naszym regionem, ale jednocześnie obywatela świata, bowiem pan Aleksander, urodzony na Ukrainie, prezentuje tu pejzaże podpatrzony podczas wielu swoich podróży po całej Europie – mówił wojewoda. Trzyście obrazów, które przez dwa tygodnie można było oglądać w holu „okrągłaka” w urzędzie wojewódzkim, to dzieła namalowane techniką akwarelową i olejną. Artysta ma 36 lat, jest autorem kilkuset obrazów, które zdobędą zbiory kolekcjonerów na całym świecie. Z wykształcenia jest inżynierem architektem, jednak malarstwo towarzyszy mu już od wczesnych lat młodości.

...

Pani Helena Walczak z Kielc świętowała swoje setne urodziny. Jubilatce wręczył kwiaty i złożył życzenia wicewojewoda świętokrzyski Lech Janiszewski. Wokół urodzinowego stołu stała się liczna rodzina pani Heleny. Wicewojewoda Lech Janiszewski odczytał w ich obecności list gratulacyjny od Premiera Rzeczypospolitej Polskiej Jarosława Kaczyńskiego oraz życzenia urodzinowe od wojewody Grzegorza Banasia.

„Mądrość i bogate doświadczenie życiowe to bezcenne dary, którymi dzieli się Pani z młodym pokoleniem. Przekazuje im swoją wiedzę, a swoim poświęceniem i oddaniem daje Pani przykład dobrego i pięknego życia. Taka postawa dowodzi wewnętrznej siły, dojrzałości i niezwykłej wrażliwości na drugiego człowieka. To nieoceniony wkład w budowanie otwartych i właściwych relacji międzyludzkich” – czytamy w liście.

Temat miesiąca

Domy bez barier

Kiedyś jeden ze specjalistów w dziedzinie psychologii powiedział, że „osoba po ostrym ataku choroby, która przebywała w szpitalu i wraca do domu, musi od nowa uczyć się jak parzyć herbatę”. W Środowiskowych Domach Samopomocy jest to łatwiejsze. Bo są tam nie tylko życzliwi ludzie, ale też kompleksowa opieka i specjalistyczne środki pomocy.

Środowiskowe Domy Samopomocy Społecznej są jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej oraz ośrodkami wsparcia. W Polsce zaczęły powstawać w 1995 roku. Od tamtej pory rozpoczęto proces tworzenia infrastruktury sieci domów środowiskowych. Pierwszy z nich w województwie świętokrzyskim powstał w 1996 roku w Starachowicach. – W tej chwili w regionie funkcjonuje 25 domów. Określenie „dom” ma kojarzyć bliskość więzi, kontaktów interpersonalnych oraz kameralność. Mamy już projekt rozporządzenia w sprawie ŚDS-ów, który określi standard usług, jakie mogą być świadczone w tych placówkach. Przewiduje on do 35 mieszkańców. W wyjątkowych sytuacjach do 50, np. dom przy ul. Miodowej, gdzie

znajdują się osoby z zaburzeniami psychicznymi – tłumaczy Joanna Janiszewska-Bujała, dyrektor Wydziału Polityki Społecznej ŚUW.

Prowadzenie ŚDS-ów to zadanie z zakresu administracji rządowej, które zleca wojewoda na szczeblu powiatu lub gminy. Zadaniem wojewody jest tworzenie infrastruktury ŚDS-ów, tak by dostępność do tych usług była jak największa. W tej chwili nie ma w naszym województwie powiatu, gdzie taka placówka by nie funkcjonowała. – Teraz robimy krok dalej – planujemy pozyskać środki, które otrzymujemy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na rok 2007, po to by stworzyć nowy dom w Ostrowcu oraz w gminie Ożarów – mówi dumnie dyrektor Janiszewska-Bujała. – Uważam to za ogromny sukces, że udaje nam się każdego roku utworzyć dwie nowe placówki. Środowiskowe Domy Samopomocy to bardzo efektywna forma pomocy, wszechstronna i kompleksowa opieka specjalistów. Udaje się nam te osoby usamodzielniać, poprawia się ich sposób funkcjonowania w rodzinie. Dlatego tak ważna jest rehabilitacja i dostęp do usług społecznych – podsumowuje.

Mówiąc o ludziach psychicznie chorych czy o osobach niepełnosprawnych intelektualnie, od razu nasuwa się problem mocno zakorzeniony w świadomości społecznej. Wiedza na temat źródeł tych chorób jest bardzo mała. Istnieje obawa przed tymi osobami. Ludzie mają problem w bezpośrednich kontaktach, w związku z czym ograniczają je. Wynika to z powszechnej ignorancji na temat niepełnosprawności. Każda dysfunkcja dystansuje otoczenie do tej osoby. Najbardziej przykrym przykładem są schorzenia psychiczne. Konsekwencją jest wyizolowanie chorych, niskie poczucie swojej wartości, zamykanie się w sobie, brak poczucia bezpieczeństwa i akceptacji w społeczeństwie.

Jak wyjaśnia dyrektor Janiszewska-Bujała, celem ŚDS-ów jest aktywizacja niepełnosprawnych osób. – W domach nabywają umiejętności, które pomagają im w rozwiązywaniu problemów życia codziennego. Równoległe z zajęciami, muszą się leczyć, jeśli tego nie robią eliminuje ich to z możliwości aktywności

Rzeźba wykonana przez mieszkańców Środowiskowego Domu Samopomocy w Starachowicach

zawodowej, realizacji w sferze osobistej, zdobywania wykształcenia czy normalnego funkcjonowania w społeczeństwie – mówi.

ŚDS-y to również praca z rodziną chorego. Pedagodzy pracują z bliskimi podczas indywidualnych czy grupowych spotkań. Funkcją ŚDS-ów jest także oddziaływanie na środowisko zewnętrzne, czyli kształtowanie postaw społecznych wobec niepełnosprawności. – Przykładem są ŚDS-y, które sytuujemy w środowiskach wiejskich – tłumaczy Janiszewska-Bujała. Tam silniejsze jest tabu, dotyczące wstydu związanego z osobą niepełnosprawną w rodzinie. Mamy domy w małych wioskach, np. dom który prowadzi Caritas w Świniarach w gminie Solec Zdrój, kolejny w Brudzowie, gmina Morawica czy w Kleczanowie, gmina Obrazów – wymienia.

W Kielcach są trzy rodzaje domów, oprócz nich są placówki, w których prowadzona jest rehabilitacja zarówno chorych psychicznie, jak i niepełnosprawnych intelektualnie. Pracownicy domów podkreślają, że zajęcia z tymi osobami prowadzone są indywidualnie, a to decyduje o efektywności rehabilitacji. Z podopiecznymi pracuje cała grupa specjalistów: psychologowie, pracownicy socjalni, pedagodzy, terapeuci zajęciowi, fizjoterapeuci. W ŚDS-ach powstają również zespoły wspierająco-rehabilitacyjne, których członkami są wszyscy pracownicy domów. Zespół diagnozuje daną osobę, opracowuje indywidualny program wsparcia i według niego realizowana jest praca. W ramach harmonogramu prowadzi się szereg treningów, np. trening umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej i funkcjonowania w życiu codziennym.

Jeśli chodzi o terapie zajęciowe, to najpopularniejszą formą są zajęcia plastyczne.

– W większości przypadków to właśnie w naszych domach, chorzy odkrywają swoje zdolności – podkreśla dyrektor Janiszewska-Bujała. – Oni są niesamowici. To nieprawdopodobne, jakich szukają środków wyrazu, form artystycznych. Te rzeczy są różne malarstwo, rzeźba, rękodzieło. Mamy domy, które specjalizują się w formach artystycznych takich jak np. teatr, czy też wystawianie musicali – opowiada.

PODSTAWOWE KATEGORIE MIESZKAŃCÓW ŚRODOWISKOWYCH DOMÓW SAMOPOMOCY:

- placówki typu A** – osoby z szeroko pojętymi zaburzeniami psychicznymi, np. schizofrenia, głębokie depresje, psychozy;
- placówki typu B** – osoby niepełnosprawne intelektualnie, do których należy upośledzenie umysłowe w stopniu znacznym, umiarkowanym i lekkim lub osoby dotknięte innym schorzeniem zwłaszcza neurologicznym;
- placówki typu C** – autyści, czyli osoby dotknięte głęboką niepełnosprawnością.

Konkurs plastyczny

„Kiedy dzwonię po straż pożarną?”

„Kiedy dzwonię po straż pożarną?” – pod takim hasłem rozpoczął się konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży organizowany przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej oraz wojewodę świętokrzyskiego Grzegorza Banasia.

To już IX edycja Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Jego celem jest edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zachowania bezpieczeństwa w momencie występowania wszelkiego typu zagrożeń oraz upowszechnienie numeru alarmowego 112. – Zadaniem konkursu jest wyrobienie skutecznych sposobów reakcji w czasie pożarów, różnego rodzaju wypadków, a także innych zagrożeń takich jak powódzie czy katastrofy ekologiczne i budowlane – mówi Andrzej Martoś, dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach. Konkurs ma kształtować właściwe zachowania dzieci i młodzieży w obliczu zagrożenia, uświadamiać – jak postępować w momencie jego zaistnienia, w jakich sytuacjach należy dzwonić do straży pożarnej, co przekazać w zgłoszeniu, a przede wszystkim pod jaki numer alarmowy należy dzwonić. – Panu wojewodzie szczególnie zależy na upowszechnieniu numeru 112, który docelowo będzie uniwersalnym numerem alarmowym – dodaje dyrektor Martoś.

Podobnie jak w poprzednich edycjach, konkurs zostanie podzielony na trzy etapy. Pierwszy – eliminacje szkolne – potrwa do 2 marca. Organizują go dyrektorzy szkół i przesyłają 5 najlepszych prac w każdej z czterech kategorii do komisji gminnych. Eliminacje gminne – do 12 marca – organizuje Szef Obrony Cywilnej Gminy i przesyła 5 najlepszych prac w każdej kategorii do Wydziału Zarządzania Kryzysowego ŚUW. Eliminacje wojewódzkie odbędą się w drugiej połowie marca. Wręczenie nagród planowane jest na 12 kwietnia, prace finałowe (po 5 z każdej z 4 grup) zostaną przesłane do Komendy Głównej PSP do końca kwietnia. Finał konkursu na szczeblu centralnym przewidywany jest na początku września. – Każda edycja konkursu cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Podczas ubiegłorocznych eliminacji wyróżniono 20 z 2500 nadesłanych prac. Wśród laureatów finału centralnego znalazło się dwoje uczniów ze Starachowic i Łopuszna – chwali dyrektor Martoś.

Jak załatwić sprawę w urzędzie

Przyznanie statusu zakładu pracy chronionej

Decyzję administracyjną I instancji dotyczącą przyznania statusu zakładu pracy chronionej wydaje wojewoda.

Aby uzyskać status zakładu pracy chronionej pracodawca prowadzący działalność gospodarczą przez okres co najmniej 12 miesięcy, zatrudniający nie mniej niż 25 pracowników (w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy) powinien:

1. Utrzymywać przez okres co najmniej 6 miesięcy przed złożeniem wniosku wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynoszący:
 - co najmniej 40%, a w tym co najmniej 10% ogółu zatrudnionych winny stanowić osoby zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
 - lub:
 - co najmniej 30% winny stanowić osoby niewidome lub psychicznie chore, albo upośledzone umysłowo zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
2. Obiekty i pomieszczenia użytkowane przez zakład pracy winny:
 - odpowiadać przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy;
 - uwzględniać potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniać wymagania dostępności do nich.

Okoliczności powyższe stwierdza, na wniosek pracodawcy, Państwowa Inspekcja Pracy (Okręgowy Inspektorat Pracy właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej).
3. Zapewnić doraźną i specjalistyczną opiekę medyczną, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne,
4. Wystąpić z wnioskiem o przyznanie statusu pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej,

Wszelkich informacji związanych z załatwieniem sprawy udziela Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, Oddział ds. Polityki Rynku Pracy oraz Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, tel.: 041 342 14 27, 041 342 19 92.

Po wyborach samorządowych

Sprawozdania finansowe

Komitety wyborcze partii, koalicji, organizacji, komitety wyborcze wyborców, które uczestniczyły w kampanii wyborczej do rad gmin, powiatów, sejmiku oraz w wyborach wójtów, burmistrzów, prezydentów zobowiązane są do złożenia sprawozdań finansowych.

– Zgodnie z Ordynacją wyborczą do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw termin ten upływa 12 lutego 2007., a w przypadku komitetów wyborczych, które uczestniczyły w II turze wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów termin upływa 26 lutego 2007r. – wyjaśnia Henryk Kwiecień, dyrektor kieleckiej delegatury Krajowego Biura Wyborczego

Komitety wyborcze organizacji i komitety wyborcze wyborców, które rejestracji dokonywały u Komisarza Wyborczego sprawozdania finansowe składają Komisarzowi Wyborczemu w Kielcach (budynek „A” Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, pokój 244, II piętro). Komitety wyborcze partii i koalicji sprawozdania składają Państwowej Komisji Wyborczej.

Sprawozdania należy składać na ustalonych wzorach rozporządzeniami Ministra Finansów, które również są zamieszczone na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej (www.pkw.gov.pl).

– Komitety wyborcze, które nie pozyskiwały i nie wydatkowały środków mogą złożyć Komisarzowi Wyborczemu stosowne oświadczenie zastępujące sprawozdanie finansowe. Obowiązek złożenia sprawozdania ciąży na pełnomocniku finansowym lub pełnomocniku komitetu wyborczego – dodaje dyrektor Henryk Kwiecień.

Nie złożenie sprawozdania w ustawowym terminie jest zagrożone karą grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2. Sprawozdania finansowe komitetów wyborczych, po ich złożeniu, na wniosek zainteresowanych podmiotów będą im udostępnione do wglądu w biurze Komisarza Wyborczego (budynek Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, pokój 241, II piętro) w dni pracy, w godz. od 10.00 do 14.00.

Wieści z urzędu

Poprawki do projektu

Komitet Rady Ministrów zaakceptował poprawki wojewody Grzegorza Banasia do projektu Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa świętokrzyskiego na lata 2007–2013.

Projekt obejmuje wiele inwestycji o charakterze rozwojowym. Pozwolą one wprowadzić szereg cywilizacyjnych zmian na obszarze naszego regionu. – W opiniach do projektu wojewoda wnioskował o uwzględnienie kilku poprawek, które zostały zaakceptowane przez Komitet Rady Ministrów – informuje Sławomir Pastuszka, zastępca dyrektora Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Wśród zgłoszonych zmian znalazła się budowa regionalnego portu lotniczego w Obicach pod Kielcami oraz realizacja najważniejszych projektów na drogach wojewódzkich, które rozwiążą najbardziej pilne potrzeby skomunikowania Kielc z całym regionem.

Kolejna poprawka wojewody odnosiła się do potrzeby skierowania środków na tworzenie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. – Jednocześnie Grzegorz Banaś wniósł o wprowadzenie konkursów na wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych dla funduszy pożyczkowo-poręczeniowych – mówi dyrektor Pastuszka.

Ponadto wojewoda zaproponował, aby większą uwagę zwrócić na inwestycje związane ze szkolnictwem wyższym, dziedzictwem kulturowym, a także ochroną środowiska i uwzględnienie szczególnej roli uzdrowisk w regionie.

– Chodzi o Akademickie Centrum Sportu w Kielcach, sanitację zlewni Górnej Nidy i adaptację budynku powięziennego w Kielcach na rzecz wychowania patriotycznego – wylicza Pastuszka.

Według wojewody Grzegorza Banasia, bardzo ważną dziedziną jest turystyka i ochrona walorów przyrodniczych województwa, dlatego w tym obszarze również zwrócił się o przyznanie większej ilości środków. Jednocześnie wojewoda wniósł o uzupełnienie celów osi priorytetowej o punkt Poprawa bezpieczeństwa Ruchu Drogowego oraz o rozszerzenie listy beneficjentów o Straż Pożarną i Policję.

Komitet Rady Ministrów zobowiązał zarząd województwa do ponownego przedłożenia dokumentu, uwzględniającego zgłoszone poprawki, pod obrady Komitetu najpóźniej do końca lutego 2007 roku.

Świętokrzyskie trzecie w kraju

Województwo świętokrzyskie zajmuje 3 lokatę w kraju pod względem zrealizowanych płatności w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego ZPORR.

Z informacji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wynika, że województwo świętokrzyskie bardzo dynamicznie realizuje płatności związane z programem. Poziom osiągniętych płatności wyniósł w 2006 roku 48%.

– Świadczy to o profesjonalizmie i dużym zaangażowaniu pracowników wojewody oraz o coraz lepszym konstruowaniu wniosków przez beneficjentów z naszego regionu – podkreśla Sławomir Pastuszka, zastępca dyrektora Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

W rankingu województw przed regionem świętokrzyskim znalazły się województwa małopolskie i lubuskie. Poniżej średniej krajowej, wynoszącej 38,3%, znalazło się 5 województw. Stawkę zamyka region dolnośląski.

Potrzebny oddział psychiatryczny

Zespół ds. Rodziny i Uzależnień przy wojewodzie świętokrzyskim zwrócił się z prośbą do marszałka województwa o utworzenie na terenie województwa świętokrzyskiego młodzieżowego oddziału psychiatrycznego.

Zdaniem członków Zespołu, którzy reprezentują wiele instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz rodziny i dziecka, utworzenie takiego oddziału jest bezwzględnie konieczne.

– Z naszych doświadczeń wynika, że to właśnie u młodzieży obserwuje się nasilenie prób samobójczych, agresji oraz zaburzeń psychicznych i emocjonalnych związanych z nieprawidłowościami w rodzinie. W wielu przypadkach takie kryzysy wymagają leczenia w warunkach szpitalnych – twierdzi Joanna Woźniak, Pełnomocnik Wojewody ds. Rodziny i Uzależnień.

Najbliższe oddziały psychiatrii dla młodzieży, w których leczą się również młodzi ludzie z naszego regionu, znajdują się na terenie województwa mazowieckiego i małopolskiego. Zdaniem Joanny Woźniak, taka sytuacja utrudnia kontakt młodego pacjenta z rodziną, który jest bardzo ważny w procesie terapeutycznym.

Wniosek o podjęcie działań na rzecz uruchomienia oddziału psychiatrycznego dla młodzieży na terenie województwa świętokrzyskiego został już złożony u marszałka.

– O utworzeniu oddziału zdecyduje jego organ założycielski, czyli marszałek. W województwie mamy dwa szpitale psychiatryczne, przy wyborze ważna będzie obsada kadrowa oraz zaplecze medyczne – podkreśla Joanna Woźniak.

Z Unią na Ty

Kultura i dziedzictwo w Unii Europejskiej

Kultura europejska ma swoje korzenie w trzech źródłach: chrześcijańskim, greckim i rzymskim. Od chrześcijan Europa wzięła Biblię, od Greków filozofię, od Rzymian prawo. Te trzy dziedziny połączyły się w jedno, tworząc specyficzną i odgrywającą dominującą rolę w świecie – kulturę europejską. Swoją trwałą kształt osiągnęła dopiero w średniowieczu, gdy chrześcijaństwo, które stało się jej podstawą, w pełni zapanowało w tej części świata. W czasie tym Europa stała się wspólnotą państw i narodów, żyjących tymi samymi ideałami. Nie oznacza to jednak, że brak w Europie różnic i odrębności. Nie ma ona przecież ani wspólnego języka, ani religii, ani prawa. To właśnie różnorodność jest bogactwem kulturowym Europy.

Nie ulega wątpliwości, że żyjemy w społeczeństwie, które co raz intensywniej różnicuje się. Dlatego istnieje potrzeba dążenia do zachowania tej różnorodności. Unia Europejska szanuje różnorodność kulturową krajów członkowskich, traktując kwestie kulturowe jako obszar narodowej niezależności.

Wspólnota podejmuje wiele działań wspierających współpracę kulturalną w Europie. U podstaw tych działań leży akceptowanie praw człowieka, szczególnie: wolności myśli, religii, opinii i do udziału w życiu kulturalnym, zgodnie z własnym wyborem. Głównymi celami projektów realizowanych w obszarze kultury są akcentowanie różnorodności kulturowej, promocja twórczości, opieka nad młodymi artystami, pochodzącymi ze środowisk najbardziej potrzebujących, promocja dialogu kulturalnego, wzajemne poznawanie kultur i historii narodów Europy. Integracja europejska wpłynęła na otwarcie granic, swobodę przemieszczania się, osiedlania, inwestowania. Nie wyeliminowała narodowej różnorodności i nie zastąpiła tożsamości narodowej. Uczestników integracji łączą wspólne wartości demokracji, praworządności, wolnego rynku i praw człowieka.

Najważniejszym działaniem UE w dziedzinie kultury jest program Kultura 2000, który początkowo obejmował lata 2000-2004, ale w następnych latach pojawiały się kolejne edycje programu. Ma on na celu rozwijanie i upowszechnianie nowych form ekspresji w ramach muzyki, sztuk scenicznych, performance, sztuki wizualnej, fotografii, architektury, literatury, czytelnictwa, ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim, wspieranie twórczości multimedialnej. W jego ramach organizowane mogą być imprezy kulturalne o zasięgu europejskim lub międzynarodowym takie jak: sympozja mające na celu nawiązanie lub kontynuowanie dialogu w dziedzinie kultury, imprezy o charakterze innowacyjnym, odkrywanie i promowanie „europejskich” talentów.

ABC Rolnika

Stonka kukurydziana w Świętokrzyskiem

WALKA ZE SZKODNIKIEM

W ubiegłym roku stonka kukurydziana zaatakowała plantacje w pięciu świętokrzyskich powiatach. Wszystko wskazuje na to, że w tym roku obejmie kolejne gospodarstwa. Nad skuteczną walką z tym groźnym szkodnikiem pracuje Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Historia tej odmiany stonki sięga roku 2002, kiedy szkodnik przywędrował na pokładach samolotów wojskowych do Europy podczas konfliktu zbrojnego na Bałkanach. Z południa naszego kontynentu szkodnik przedostał się do Polski trzy lata później atakując plantacje kukurydzy w województwie podkarpackim. Wtedy w naszym regionie, za sprawą działań Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, uruchomiono monitoring, ale obecności szkodnika nie stwierdzono. Jednak już w 2006 roku stonka zaatakowała świętokrzyskie plantacje – najwięcej było jej w pięciu powiatach: opatowskim, sandomierskim, buskim i jędrzejowskim. Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Rolnictwa wyznaczono tam strefy zasiedlenia i strefy buforowe.

– Problem w tym, że ta odmiana stonki umie się przystosować do różnych warunków atmosferycznych. Podczas tegorocznej łagodnej zimy z pewnością będzie się przemieszczać dalej na północ naszego województwa – mówi Ryszard Pazera, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Dlatego też w połowie stycznia w Ministerstwie Rolnictwa odbyło się posiedzenie zespołu do walki ze szkodnikami.

– Obrady nie były łatwe, bo pamiętać trzeba, że po drugiej stronie „barykady” znajdowali się plantatorzy kukurydzy, dla których każde przerwanie produkcji oznacza straty. Z kolei dla nas najważniejsze jest powstrzymanie dalszej ekspansji szkodnika, co czasem wymaga zaniechania na jakiś czas uprawy tej rośliny – wyjaśnia Pazera.

Podczas spotkania część rzeczy udało się formalnie przyjąć, jednak zgodnie z ustawą minister rolnictwa ma czas do 30 marca na opracowanie całościowego rozporządzenia w sprawie zasad zwalczania tego szkodnika.

Sprawdzają autokary

Trwają kontrole autokarów przewożących dzieci na zimowy wypoczynek. Dotychczas nie stwierdzono jednak żadnych nieprawidłowości.

Kontrole prowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego rozpoczęły się 13 stycznia. – W pierwszy dzień ferii do akcji przystąpiły dwa patrole. Jeden pod Kieleckim Centrum Kultury, drugi przy hali sportowej na ul. Żytniej. Ogółem skontrolowano 3 autokary przewożące łącznie 83 osoby. Pojazdy były sprawne, a kierowcy trzeźwi i wypoczęci – relacjonuje Władysław Mitręga, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego. Dodaje, że w pierwszych dniach akcji inspekcja nie przyjęła żadnych zgłoszeń od rodziców ani organizatorów wyjazdów. – Weekend był dość spokojny, bowiem większość wyjazdów została odwołana ze względu na pogodę – mówi Mitręga.

Od początku ferii kontrole były już prowadzone m. in. w Miąsowej, Miedzianej Górze, Jędrzejowie k/Ostrowca Św. oraz Górnice. Do 23 stycznia inspektorzy skontrolowali 28 autokarów. Zatrzymano 4 dowody rejestracyjne, w 2 przypadkach przewoźnik podstawił inny autokar, wszczęto 6 postępowań administracyjnych. – Stan jednego ze skontrolowanych pojazdów był katastrofalny. Wykryto niesprawny układ kierowniczy, hamulcowy a także inne usterki, które zagrażały życiu

i zdrowiu pasażerów. To przykład, że naprawdę warto prowadzić takie akcje – podkreśla Władysław Mitręga.

Kontrole potrwać do 25 lutego, wtedy zakończą się ostatnie turnusy ferii zimowych.

Kontrolę autokaru przewożącego dzieci można zgłosić do Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Kielcach, pod numerem telefonu 041 362 54 00.

Należy podać czas i miejsce odjazdu.

Co nowego w oświacie

Młodzi zaczynają działać

Prace rozpoczęła działająca przy kuratorze oświaty Świętokrzyska Rada Dzieci i Młodzieży. Wolontariat, wychowanie patriotyczne, profilaktyka, sport i kultura to główne obszary jej działania.

To pierwsza tego typu instytucja w Polsce, stworzona i działająca przy kuratorium. – Spotkaliśmy się z olbrzymim zainteresowaniem, szczególnie ze strony różnego rodzaju organizacji, klubów, stowarzyszeń czy wolontariatu – mówi Janusz Skibiński, Świętokrzyski Kurator Oświaty. Na razie w skład Rady wchodzi 45 osób, ale rozważamy możliwość jej rozszerzenia – dodaje.

Świętokrzyska Rada Dzieci i Młodzieży powstała na wzór, również niedawno powołanej, Rady Dzieci i Młodzieży przy Ministrze Edukacji Narodowej, w której działa trzech świętokrzyskich uczniów. Jak podkreśla Juliusz Hrouda ze Świętokrzyskiego Kuratorium Oświaty, ich trójka na pewno wesprze działalność rady. – Mamy nadzieję, że podsuną swoim kolegom pewne wskazówki np. jak organizować taką instytucję – dodaje.

Pierwsza sesja organizacyjna odbędzie się w lutym. Podczas niej Rada ukonstytuuje się, powołując wszystkie sekcje, przewodniczącego, a także rzecznika prasowego.

Kulturalny eksport

Anna Błachucka

Choć od ponad 30 lat uczy matematyki w gimnazjum w Małogoszczu, jej drugą równie ważną pasją jest poezja. Z tego połączenia wyszło coś niezwykle oryginalnego – zbiór fraszek inspirowanych matematycznymi regułami.

Tomik Anny Błachuckiej „Styczna do krzywej myśli” to najnowsza pozycja wydana przez Świętokrzyskie Towarzystwo Regionalne. Skąd pomysł na połączenie poezji i „sztywnych” zasad matematycznych?

– Z poszukiwań oryginalnej formy uczenia tego przedmiotu w szkole – mówi pani Anna. – Nie chciałam przez kolejne lata w ten sam sposób uczyć wzorów, równań czy rachunku prawdopodobieństwa. Poza tym wiem, że matematyka nie jest nudna, wręcz pasjonująca. A że do poezji ciągnęło mnie od zawsze, postanowiłam tymi oboma światami zainteresować młodzież i dorosłych.

W domowym zaciszu pani Anny zaczęły powstawać pierwsze matematyczne fraszki – utwory pełne przewrotnego humoru i jednocześnie życiowych prawd. W końcu zebrano ich tyle, aby można było pomyśleć o wydaniu tomiku. Do współpracy nad jego wydaniem chętnie włączyli się jej uczniowie – i tak rysunki ilustrujące tomik wymyśliła Karolina Dobosz, a profesjonalnie nakreślił je Edward Traczyński.

W postscriptum umieszczonym w „Stycznej do krzywej myśli” Janusz Orlikowski napisał: „Wspomniałem o wartościach edukacyjnych tej książki. Nie ad hoc. Czytelnik na każdym z matematycznych wtajemniczeń może znaleźć coś dla siebie. Może ubarwić tzw. bezduszną matematykę stricte humanistycznym spojrzeniem. To zaleta tej książki, niewątpliwa”.

A oto kilka fraszek z tego tomiku:

*„Choroba Wielkich Liczb”
Przyczyną dolegliwości jego,
domniemany stan konta cudzego.*

*„Separacja”
O nienawiści wektor przesunięta
czuje się bardzo dotknięta.*

*„Pod Daszkiem Pierwiastka”
Życie jest tak proste i banalne,
jak pierwiastek z liczby naturalnej,
Większość tego faktu nie czuje
i kolej rzeczy komplikuje*

Autorka czterech tomików poetyckich: „Obcierki” (1999), „Nie odwracaj głowy” (2001), „Srebrny czas” (2002), „Moc limeryków” (2005). Jej utwory poetyckie, fraszki, wiersze a także opowiadania i utwory satyryczne publikowane były m.in. w „Łowcu Świętokrzyskim”, „Solidarności Świętokrzyskiej”, „Akancie” oraz „Ikarze”, „Radosowej” i lokalnej prasie. Jej wiersze znajdują się w kilkunastu almanachach poetyckich. Jest laureatką kilku konkursów literackich, m. in. zdobywczynią I miejsca w ogólnopolskim konkursie na opowiadanie zorganizowanym przez Civitas Christiana.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Krzyżtopór

Dobra Iwaniska (do których zaliczał się Ujazd, oddalony o 16 km od Opatowa) początkowo należały do klasztoru cystersów w Jędrzejowie, później do Oleśnickich. Na początku XVII w. trafiły rodziny Ossolińskich.

W 1619 r. posiadłości otrzymał od ojca Krzysztof Ossoliński. Wzbogaciwszy się na dostawach wojennych postanowił on zbudować siedzibę, która by swoim architektonicznym rozmachem zdominowała wszystkie pozostałe budowle ówczesnych magnatów.

Ruiny zamku Krzyżtopór w Ujeździe

Budowę potężnego pałacu w Ujeździe rozpoczęto w 1627 r., a zakończono w roku 1644. Prowadził ją znany architekt i budowniczy Wawrzyniec Senes. Była to inwestycja na wielką skalę. Fundator zaangażował potężne środki finansowe. Musiał zatrudnić setki robotników, wysokiej klasy rzemieślników różnych specjalności. Zbudował cegielnię, warsztaty kamieniarskie, rzeźbiarskie, stolarskie. O wielkości założenia Krzyżtoporu świadczy fakt, że przed powstaniem Wersalu była to największa budowla pałacowa w Europie. Zajmowała pow. 1,3 ha i kubaturze 70 000 m³. Świadczyć miała o bogactwie fundatora i wpisać na trwałe jego imię w historię kraju. Symbolizując trwanie w czasie rodu Ossolińskich miała mieć: tyle okien, ile dni w roku, tyle komnat, ile tygodni, tyle wielkich sal, ile miesięcy, tyle baszt, ile pór roku. Konie w stajniach jadały z marmurowych żłobów

W jednej z sal rolę sufitu spełniało akwarium, gdzie nad głowami pływały egzotyczne rybki. Umieszczona na ścianach pałacu galeria przodków i osób spokrewnionych z Ossolińskimi, świadczyła o potęgde rodu i jego zasługach. Wojewoda sandomierski Krzysztof Ossoliński niedługo cieszył się z tej budowli. Zmarł niespodziewanie w lutym 1645 r. Krzyżtopór odziedziczył po nim syn, Krzysztof Baldwin.

Niestety, zamek dotrwał do naszych czasów w formie znacznych rozmiarów ruiny, z zachowanymi fragmentami murów i pozostałościami bastionów. Zachowało się ok. 90% pierwotnych murów i tylko ok. 10% sklepień. Pierwszych zniszczeń dokonali już Szwedzi w czasie potopu w latach 1655-56, a następnych konfederaci barscy, po których zamek pozostał niezamieszkały.

Warto... posłuchać

Muzyka Wolfganga Amadeusza

„Obowiązującą muzyką w niebie jest Bach, ale jak aniołowie są sami, to grają sobie Mozarta” – mawiał Arnold Schonberg. Sentencja ta w pełni obrazuje fenomen, który można streścić w trzech słowach: Wolfgang Amadeus Mozart. Dlatego też w tym miesiącu, wyjątkowo zamiast o literaturze, chciałby się podzielić z Państwem kilkoma refleksjami o muzyce. Wybór padł na geniusza z Salzburga. Muzyczny (i nie tylko) świat obchodził niedawno Rok Mozartowski – okrąglą, 250 rocznicę urodzin genialnego kompozytora (urodzonego w Salzburgu 27 stycznia 1756 roku). Żyjący zaledwie 35 lat Wolfgang Amadeus pozostawił ludzkości skarb najcenniejszy – swoją muzykę.

„Jakże zagadkowa jest muzyka Mozarta! Wszystkie motywy, zwroty, frazy – wszystko, co możemy określić jako jego słownik muzyczny – wydaje nam się znajome. Wszyscy współcześni mu kompozytorzy używali tego samego „języka”. Mozart nie był nowatorem, jak Wagner czy Monteverdi; nie brał się za żadne reformy. W języku dźwiękowym swojej epoki znalazł środki, które pozwalały mu powiedzieć i wyrazić wszystko, co tylko chciał” – tak pisał o Mozarcie Nicolas Harnoncourt, jeden z największych współczesnych dyrygentów. Zaiste, trudno jest wyobrazić sobie muzykę bez geniuszu Mozarta.

Pierwsze nauki Wolfgang Amadeus pobierał u swojego ojca Leopolda, również dobrego kompozytora i skrzypka zarazem W rodzinnym mieście, Salzburgu, talent małego geniusza rozwijał się szybko. Już od szó-

stego roku życia Mozart występuje jako „cudowne dziecko” w wielu miastach Europy. Jako pięciolatek próbuje komponować. Pierwsze jego dzieło wydane drukiem – sonata skrzypcowa ukazuje się, gdy Wolfgang ma lat osiem. W wieku 9 lat pisze swoją pierwszą symfonię, a dwa lata później komponuje pierwszy utwór sceniczny.

Muzykoterapeuci twierdzą, że muzyka Mozarta wywiera na ludzi wielki wpływ, także leczniczy. Uważają, że jego utwory mogą harmonizować pracę ludzkiego serca, pomagać w walce z chorobami układu krążenia, cukrzycą i zaburzeniami słuchu; jednocześnie redukują stres i poprawiają koncentrację.

„Odkurzyłem” ostatnio nie najnowsze już, bo ponad 30 lat mające nagrania sonat fortepianowych Mozarta, w interpretacji znakomitego Christoha Eschenbacha. I te właśnie nagrania pragnę polecić Państwu na spokojne zimowo-wiosenne wieczory. Świetna rzecz na chwilę relaksu po całym dniu pracy czy nauki. Zachęcam do posłuchania.

Grzegorz Banaś
Wojewoda Świętokrzyski

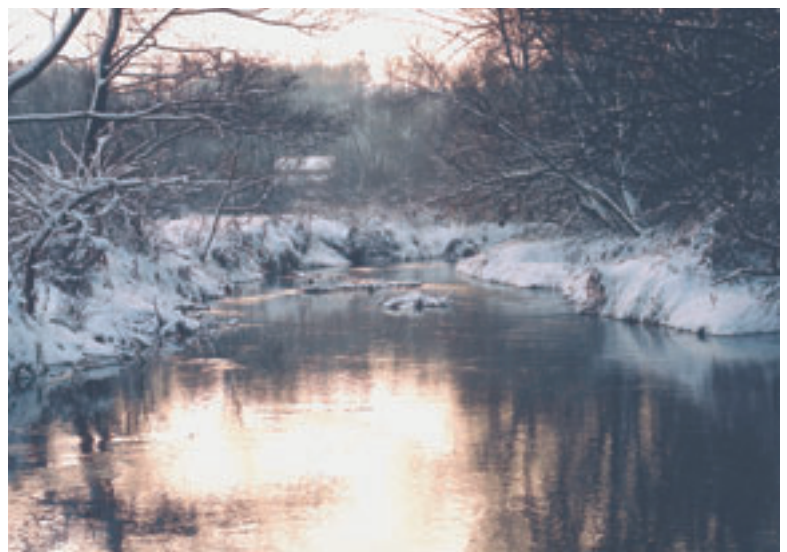

Moje wyprawy z obiektywem

Zimowy listopad

Początek tegorocznej zimy był dla nas wyjątkowo łaskawy. Zdjęcie obok świadczy, że nie bywa tak zawsze. Przedstawia ono rzekę Kamienną w rejonie Chmielowa pod Kunowem - podobnie jak zdjęcie na okładce obecnego numeru „Wędrowca”. Kilka lat temu pierwszy i obfity śnieg przyszedł jeszcze w ostatnich dniach listopada. Nisko zawieszone, lekko zamglone słońce sprawiło, że świat przybrał bajkowy wygląd. Pozostało chwycić za aparat i wyruszyć przed siebie. Na miejscu okazało się, że rzeka zamieniła się w złoty potok. Wreszcie nadeszła prawdziwa zima. Zapraszam więc na takie widoki do Chmielowa.

Lech Janiszewski
Wicewojewoda Świętokrzyski

Co? Gdzie? Kiedy?

„ZASTANÓW SIĘ, CO JESZ”

Konkurs, którego celem jest zwiększenie świadomości młodzieży w zakresie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania, został zorganizowany w ramach akcji „Rośniemy Zdrowo” przez wojewodę Grzegorza Banasia. Jest adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych. Zadaniem uczestników jest opracowanie prezentacji multimedialnej mającej na celu zachęcenie koleżanek i kolegów do zdrowego odżywiania się.

Do konkursu przyjmowane będą prace wykonane indywidualnie lub grupowo (nie więcej niż 2 osoby).

Prace prosimy przysyłać w dniach od 1 lutego do 16 marca 2007 roku na adres:

Anna Żmudzińska-Salwa

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki

25-516 Kielce, Aleja IX Wieków Kielc 3

Prace należy dostarczyć na płycie CD.

Maksymalny czas trwania prezentacji – 5 minut.

Regulamin konkursu jest dostępny na stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego www.kielce.uw.gov.pl

IV CHORAŹWIANY PRZEGLĄD PRZEDSTAWIEŃ JASEŁKOWYCH

3 lutego

miejsce: Dom Harcerza, ul. Pańska 1, Kielce-Białogon
informacje: 041 344 65 55

V KONECKIE WARSZTATY MUZYCZNE

5 – 9 lutego

miejsce: Miejsko-Gminny Dom Kultury

Warsztaty będą prowadzili kolejno Kamil Barański, Marek Raduli, Wojciech Pilichowski, Tomasz Łosowski oraz Elżbieta Zapendowska. Warsztaty obejmują zarówno zajęcia praktyczne między innymi granie w zespole oraz teoretyczne uwzględniające zasady muzyki i harmonię.

SLAM POETRY 10

6 lutego

miejsce: Dom Środowisk Twórczych „Pałacyk Zielińskiego”, ul. Zamkowa 5, Kielce
informacje: 041 368 20 53

Pojedynek na wiersze. W turnieju każdy poeta ma 3 minuty na zaprezentowanie swojej twórczości i zainteresowanie widzów. Punkty przyznaje jury wybierane spośród publiczności.

VIII RAJD WALENTYNKOWY

18 lutego

miejsce: okolice Kielc

informacje: Klub Turystów Pieszyc PTTK „Przygoda” w Kielcach, 041 344 59 14

Przepisy kulinarne

Prezentujemy kolejne przepisy przygotowane na ogłoszony przez wojewodę konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Kaczka (lub gęś) pieczona z jabłkami i kapustą

Składniki: 1 kaczka (gęś), sól, cukier, pół łyżeczki kminku, 4 cebule, kilkanaście jabłek drobnych i 10 wielkich, 1 łyżka mąki, 4 dkg tłuszczu, 4 dkg słoniny, 1 kg czerwonej kapusty, 1/8 litra czerwonego wina.

Wykonanie: Skruszałą, sprawioną kaczkę opłukać, natrzeć solą wewnątrz i na zewnątrz, nadziać drobnymi winnymi jabłkami, uformować. Tłuszcz stopić na brytfannie, włożyć kaczkę wstawić do gorącego piekarnika, podsypawszy wprzód garść krajanej cebuli. Piec często polewając tłuszczem i skrapiać wodą.

Kapustę opłukać, cienko poszatkować, dodać obraną, pokrajaną w krążki cebulę, kminek, zalać niewielką ilością wrzącej wody, zagotować. Prawie upieczoną kaczkę wyjąć, podzielić na porcje i ułożyć na kapuście. Dusić razem ok. 30 minut. Słoninę stopić, zmieszać z lekko zrumienioną mąką, rozprowadzić wywarem z zupy lub wody i dodać soku z cytryny. Zagotować. Kapustę ułożyć na środku półmiska, a kaczkę obłożyć dookoła. Podawać na ciepło z ziemniakami.

Ser jabłeczno-gruszkowy

Składniki: 1/2 kg jabłek kwaśnych, 1 kg gruszek, 1 kg cukru, 1 dkg cynamonu, goździki, kawałek laski cynamonu, 1 cytryna.

Wykonanie: Jabłka i gruszki wyplukać, pokroić na ćwiartki i usunąć komory nasienne. Włożyć je do kamiennego naczynia i wstawić na 12 godzin do letniego pieca. Następnie rozgotować na wolnym ogniu i przetrzeć przez sito. Z cukru i wody zrobić gęsty syrop, dodając potłuczonych i posiekanych korzeni, drobno pokrajaną skórkę z cytryny. Włożyć do niego miążgę owocową i całość gotować do odpowiedniej gęstości. Pozdjęciu z ognia wylać na wilgotne płótno, zawinąć, włożyć pod praskę lub między dwie deseczki i przycisnąć ciężarem. Serek można postawić w chłodnym miejscu na kilka dni lub po wyjęciu z płótna suszyć w letnim piecu. Potem otarzać w cukrze i podawać na deser, można też zapakować na przechowanie. Wykwintnie smakuje też ser jabłeczny przygotowany tylko z miagimi jabłecznej i dodatków smakowych.

Przepisy przygotowane przez p. Jolantę Gach z gm. Koprzywnica.